

31. august 2021

VÅGÅ KOMMUNE – ENDRING AV REGULERINGSPLAN HOSKELIE – HØRING

Vi viser til brev 29 juli d.å. fra statsforvalteren til Vågå kommune, vedlagt uttalelser fra NVE og Mattilsynet, vedr. forslag til endret reguleringsplan for Hoskelie. Statsforvalteren har gitt egne faglige bemerkninger i brev 14. juli d.å.

Vi mener innsigelsene bygger på manglende kjennskap til hytteområdets beskaffenhet, og vi har også innvendinger mot det rettslige grunnlag for innsigelsene. Innsigelsene synes også formulert som om det dreiet seg om et helt nytt hyttefelt, mens det altså dreier seg om endringer i en for lengst godkjent reguleringsplan i et ferdig utbygget hytteområde.

Vi vil innledningsvis bemerke at arbeidet med endret reguleringsplan ble påbegynt etter kontakt med og gjennomgang av en tilsvarende reguleringsendring for Stutarhaugen hyttefelt, som ligger i ca 900 meters høyde mellom Lalm og Heidal ved Bjølstadvatnet i Vågå kommune, og er noe tettere bebygget enn Hoskelie. Den VA-planen vi har foreslått, er den samme som Stutarhaugen fikk godkjent på kort tid, så vidt vi kan forstå uten den type innsigelser fra statlige organer som vi nå blir møtt med.

Det skal også presiseres at avløpsplanen for hytter i Hoskelie omfatter 44 hytter, ikke 65 hytter slik det står i flere av innsigelsene. Det er et begrenset antall av disse hyttene som vil legge inn vann i nærmeste fremtid, og av de som vil legge inn vann, er det for de flestes vedkommende ønskelig kun med utslipp av gråvann. Dette fordi de har tilfredsstillende løsning av kloakkforholdene fra før (bido, utedo, forbrenningsdo). Hyttene ligger spredt ut over et stort område, og ett eller to sentrale anlegg for vann og for kloakkrensing vil være ødeleggende for terrenget/naturen pga. omfattende og varige spor etter grøfter og anleggsveier.

Alle tomtene i Hoskelie er for lengst bebygget, og det foreliggende planendringsforslaget åpner ikke for en eneste kvadratmeter tilbygg/påbygg utover det som allerede ligger i eksisterende reguleringsplan. Sistnevnte plan har imidlertid en bestemmelse om at det ikke kan legges inn vann, og det er denne vi ønsker å få fjernet ved en planendring som åpner for at de som ønsker det, kan få en litt enklere hverdag på hytta. Planen i seg selv innebærer ingen «tiltak», og de som etter hvert ønsker å legge inn vann, må selvsagt forholde seg til gjeldende regelverk hva angår forurensningsfare m.v.

Så våre kommentarer til de innsigelser som er fremsatt:

NVE's brev 1 juli 2021:

NVE tar, når det gjelder krav om flomfareanalyse, utgangspunkt KMD's rundskriv H-5/18 og krav til gjennomføring av sårbarhets- og risikoanalyse etter PBL § 4-3. De uttaler at

«Ved revisjon av eldre reguleringsplaner er det krav om at alle relevante tema skal tas opp til revisjon, ikke bare et utvalg av temaer. Planen må oppdateres i tråd med gjeldende kunnskapsgrunnlag og lovverk».

Dette innebærer at en planendring som f.eks. kun åpner for vinterbrøyting, vil medføre krav om flomfareutredning for hele området til en kostnad på over kr 100.000.

For det første uttaler NVE seg her om et generelt tolkningsspørsmål etter bygningsloven som det ligger langt utenfor etatens ansvarsområde å vurdere. Dernest er uttalelsen etter vår oppfatning åpenbart juridisk gal. Vi viser her til grundig redegjørelse i tidligere brev av 14. februar i år fra advokat Svein Jøsang til kommunen (som NVE er kjent med). Kravet om ROS-analyse etter bygningsloven gjelder utbyggingsplaner, og departementet presiserer i rundskriv H-5/18 (pkt 2.9.1 Virkeområde) at reguleringsplaner som ikke inneholder forslag til *utbygging*, heller ikke utløser krav om ROS-analyse. Hyttefeltet i Hoskelie var for øvrig regulert og ferdig utbygget før krav om ROS-analyse ble innført i loven, og generelt har ikke regelverket om konsekvensutredning tilbakevirkende kraft, jfr. eksempelvis departementets vegledningsnotat «Konsekvensutredninger for planer etter plan- og bygningsloven» av juli 2017.

NVE har ellers i sitt brev en henvisning til PBL § 28-1. Denne bestemmelse gjelder imidlertid *byggegrunn*, og er uten interesse for vår sak.

Det er forbausende at NVE bare fortsetter å fastholde en tolkning av loven som er i strid med både lovens ordlyd og departementets klare uttalelser. De kan ikke sees å ha gjort et eneste forsøk på å forklare hvorfor de inntar et slikt standpunkt, hvilket bestyrker en antakelse av at de ikke har tilstrekkelig kunnskap om det saksområdet de forvalter. Vi registrerer for øvrig at NVE i sitt brev til statsforvalteren viser til (og formodentlig vedlegger) sine egne tidligere brev i saken, uten å vise til eller vedlegge brev fra oss som påpeker at NVE tolker loven feil. Det er beklagelig.

Når det gjelder NVE's innsigelser vedrørende vannuttak vil vi bemerke:

I Hoskelie har det i ca. 20 år vært borede vannforsyningsbrønner som hyttefeltet har hentet vann fra. Det har i disse årene aldri vært problemer med verken vannmengde eller vannkvalitet. Det er nå ønskelig å bore noen flere, men vannuttaket fra hver brønn vil være begrenset til få hytter som brukes bare en kort periode av året. NVE reiser spørsmål om hva grunnvannsmagasinet tåler og om «*vassdraget kan bli negativt berørt av økt uttak*». Det er åpenbart at vannføringen i Sjøa ikke vil bli berørt av denne type vannforsyningsbrønner, og det er dermed uklart for oss hvilket vassdrag NVE sikter til.

Det dreier seg om enkeltstående hytter der det for et begrenset antalls vedkommende er ønskelig å ta ut vann til eget forbruk. Det er etter loven heller ikke (slik NVE hevder) noe kriterium om «*uttaket fra hyttefeltet samlet sett*» er meldepliktig eller ikke.

For øvrig inneholder vannressurslovens § 43 a følgende bestemmelse om omfanget av farekartlegging:

«*Grunnvannstiltak skal planlegges og gjennomføres slik at de er til minst mulig skade og ulempe for allmenne og private interesser. Denne plikten gjelder så langt den kan oppfylles uten uforholdsmessig utgift eller ulempe.*»

Vi viser her til bestemmelsens siste punktum, sett i forhold til de undersøkelser NVE mener vi må foreta.

Videre hevder NVE at «Konsesjonsplikten for grunnvannsuttak gjelder uavhengig av uttaksvolum og slår inn der grunnvannsuttaket kan være til nevneverdig skade eller ulempe for allmenne interesser».

Det er svært vanskelig å se hvilke skader eller ulemper opprettelse av enkelte nye brønner skulle kunne få for allmenne interesser. Uavhengig av dette vil vi vise til vannressurslovens § 45 siste ledd:

«En grunneier kan uten konsesjon ta ut grunnvann til husholdning og husdyr på eiendommen.»

Er NVE ukjent med denne bestemmelse? At den enkelte hytteeier i Hoskelie er fester, ikke selveier, kan åpenbart ikke spille noen rolle i relasjon til forståelsen av loven.

Når NVE konkluderer med at det foreliggende planutkast strider mot vesentlige regionale og nasjonale interesser, fremstår det for oss som totalt uforståelig.

Mattilsynets brev 7 juli 2021

Når det gjelder krav om full ROS-analyse, viser vi til våre kommentarer ovenfor vedrørende NVE's innsigelser. Krav om slik analyse er etter vår oppfatning i strid med loven.

De samlede utredninger som NVE og Mattilsynet krever, vil koste flere hundre tusen kroner, i tillegg til de hundre tusener av kroner som allerede er brukt på planendringen. Bl.a. vil kartlegging av sprekker i berget være en svært omfattende jobb (om i det hele tatt gjennomførbart), og det er trolig ikke mulig å gi sikre konklusjoner på at utslipp av svartvann ikke kan medføre en liten risiko for forurensningsfare. Utgiftenes størrelse må stå i forhold til hva som er mulig å oppnå, og vi mener den foreliggende plan er balansert i så måte.

Mattilsynet viser til PBL § 12-7, men den gjelder utbyggingsplaner. Hoskelie er allerede ferdig utbygget.

Mattilsynet viser videre til PBL § 27-1, som imidlertid også gjelder utbygging/nybygging. Alle hytter i det regulerte området er allerede sikret tilfredsstillende drikkevann gjennom de eksisterende vannposter, som etter planen skal beholdes. Den åpenbart mest hensiktsmessige måten å forsikre oss om disse vannposter videre kvalitet, må være å ta jevnlig vannprøver, gjerne etter timeplan fastsatt av Mattilsynet.

Vi vil også nevne at departementet i en uttalelse 30. juni 2011 til Nesodden kommunen har lagt til grunn at boring etter drikkevann ikke er søknadspliktig etter PBL.

Mattilsynets innsigelser synes bygget på en grunnleggende forutsetning om at Drikkevannsforskriftens § 18 ikke kan «omgås ved å dele opp vannforsyningssystemet i flere vannforsyninger/vannposter med færre brukere». - Det finnes etter vår oppfatning intet juridisk grunnlag for en slik påstand. Som tidligere nevnt, står det etter loven enhver grunneier fritt å bore etter vann til egen vannforsyning, og forskriftens ordlyd er helt klar når det gjelder grensen på 10 kubikkmeter drikkevannsuttak som krav om plangodkjenning.

Det er for vårt vedkommende uansett ikke tale om en «omgåelse» av forskriften, men om reelle vurderinger av hensiktsmessig vannforsyning for enkelthytter eller små grupper av hytter. Forskriften/plankravet gjelder for øvrig 10 kubikkmeter drikkevann pr. døgn, og for nye vannbrønners vedkommende vil forbruket ligge langt under dette da er snakk om vannbrønner med til dels stor

innbyrdes avstand der hver brønn forsyner 1-2 (og maksimalt 5) hytter, og der vannforsyningen fra disse brønner bygges individuelt av de enkelte hytteeiere til ulikt tidspunkt basert på en faglig forsvarlig detaljprosjektering og byggemelding til kommunen i hvert enkelt tilfelle.

Vi antar våre synspunkter ovenfor vil være dekkende også som kommentarer til statsforvalterens faglige innspill i brev 14 juli d.å.

Ut fra våre vurderinger må vi be om at innsigelsene frafalles, dels fordi de mangler rettslig grunnlag, dels fordi de vil medføre uforholdsmessige omkostninger. Hvis innsigelsene ikke frafalles, mener vi det bør avholdes et møte mellom de involverte, gjerne også med en representant fra departementet til stede. Det bør antakelig også avholdes en befaring i området. Før det brukes betydelig tid og ressurser på dette, er det imidlertid ønskelig å få en nærmere avklaring av bakgrunnen for de forskjellige instansers innsigelser:

I samsvar med seneste forskningsprosjekter og uttalelser fra offentlige spesialistinstanser la vi opprinnelig opp til en VA-løsning som ikke åpnet for infiltrasjon av svartvann, kun gråvann, og med svartvann til tette tanker. Da imidlertid kommunen ønsket å unngå tette tanker, ble planen endret til å ha totalinfiltrasjon som utgangspunkt, og kun tette tanker der infiltrasjon ikke lar seg forsvarlig gjennomføre. Da vi nå oppfatter de innkomne innsigelser slik at det er forurensningsfaren ved infiltrasjon av svartvann som er hovedproblemet, ber vi om svar på følgende:

- a) Vil høringsinstansene og kommunen kunne godta en løsning der kun gråvannsutslipp tillates, mens vannklosett ikke tillates? I dette alternativet forutsettes dagens løsning med biodo, forbrenningstolett eller utedo å beholdes.
- b) Vil høringsinstansene og kommunen kunne godta en løsning der kun gråvannsutslipp tillates, mens avløp fra vannklosett går til tett tank?

Selv om vannuttaket uansett løsning i Hoskelie ikke vil være et problem for grunnvannsmagasinet, bemerkes i denne sammenheng at vannforbruket og dermed vannuttaket vil bli redusert betydelig i forhold til omsøkt løsning dersom det kun skal gå til gråvann (alt. a), og at det også vil bli en reduksjon dersom tett tank-løsningen velges for svartvann (alt. b).

Med disse alternativene a) og b) ovenfor forutsetter vi at krav om ytterligere utredninger frafalles.

Vi er takknemlige for rask tilbakemelding.

Mvh

Styret i Hoskelie hytteveforening v/ styreleder Steinar Håkenstad

Vedlegg:

Brev av 14. februar 2021 om flomfareutredning

Kopi til:

Vågå kommune v/ Ingunn Moen Helland

Mattilsynet v/ Olav Vatn (ref. 2021/124307)

NVE v/ Kristin Hasle Haslestad (ref. 201905095-13)

Norconsult v/ Line Brånå Bergum